Lietas arhīva Nr. KA04-0246-24/6
ECLI:LV:RAT:2024:1007.19710021123.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2024. gada 7. oktobrī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Karīna Kazārova,
tiesnese Ligita Kuzmane,
tiesnesis Zigmunds Dundurs,
piedaloties prokurorei Ilzei Ribakovai,

atklātā tiesas sēdē apelācijas kārtībā izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā saistībā ar apsūdzētā /pers. A/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 12. jūnija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 12. jūnija spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā (izdarīts 2023.gada 10.maijā no plkst.17.12 līdz plkst.17.18) un sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā (izdarīts 2023.gada 10.maijā plkst.17.36) un sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un otro daļu, daļēji saskaitot piespriestos sodus, galīgais sods pēc noziedzīgu nodarījumu kopības /pers. A/ noteikts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 (trīs) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta ceturto daļu, soda laikā /pers. A/ ieskaitīts aizturēšanā pavadītais laiks no 2023. gada 10. maija plkst. 18.50 līdz 2023. gada 12. maija plkst. 10.25, kas atbilst 2 (divām) brīvības atņemšanas dienām.

Atstāts negrozīts /pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis – pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē un papildus piemērotais drošības līdzeklis – aizliegums izbraukt no valsts, kuri atceļami pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Piedzīts no /pers. A/ par labu SIA "/nosaukums/" mantiskais zaudējums 13,56 *euro* (trīspadsmit *euro*, 56 centi) apmērā.

Izlemta rīcība ar lietiskajiem pierādījumiem.

[2] Apelācijas sūdzību iesniedza apsūdzētais /pers. A/, kurā lūdz viņam piespriesto sodu, kas nav saistīta ar brīvības atņemšanu.

Apsūdzētais vērš uzmanību, ka cietušajam ir atlīdzinājis mantisko kaitējumu.

Apsūdzētais norāda, ka nožēlo izdarīto. Norāda, ka viņam nav tendence gūt materiālu labumu no noziedzīgajiem nodarījumiem. /pers. A/ ir alkohola atkarība, kuras laikā viņš dara lietas, kuras neatceras. Norāda, ka šobrīd risina alkohola atkarību.

Apsūdzētai vērš uzmanību, ka šobrīd strādā, bet neoficiāli. Pilda viņam piespriestos sabiedriskos darbus.

[3] Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ savu apelācijas sūdzību uzturēja pilnā apjomā un lūdza to apmierināt. Lūdza piespriest ar brīvības atņemšanu nesaistītu sodu, norādīja, ka pilnībā atmaksājis cietušajam radīto kaitējumu. Esot stājies uz labošanās ceļa un nolēmis atbrīvoties no alkohola atkarības.

[4] Prokurore apelācijas instances tiesas sēdē apelācijas sūdzību atzina par daļēji pamatotu. Prokurores ieskatā apsūdzētais pamatoti sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, izraudzītais soda veids atbilst Krimināllikuma 35. un 46. pantā noteiktajiem kritērijiem. Norādīja, ka apsūdzētais pilnībā atlīdzinājis nodarīto kaitējumu, tāpēc samazināms viņam noteiktais sods, galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmās un otrās daļas prasībām nosakot īslaicīgu brīvības atņemšanu uz diviem mēnešiem 20 dienām.

Motīvu daļa

[5] Tiesas kolēģija, noklausījusies procesa dalībnieku paskaidrojumus un argumentus, iepazinusies ar kriminālprocesa materiāliem, ar apelācijas sūdzības būtību un motīviem, atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums atceļams daļā par apsūdzētajam noteikto sodu par katru Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu un par galīgo sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, kas noteikts saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmās un otrās daļas prasībām.

Apsūdzētā /pers. A/ vaina viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā tādā apjomā, kā tas norādīts pirmās instances tiesas spriedumā, pilnībā pierādīta ar lietas materiāliem, un viņa darbības par katru noziedzīgo nodarījumu pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas.

Pirmās instances tiesa, pamatojoties uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12. panta $1.^1$ daļas nosacījumiem lietu iztiesājusi rakstveida procesā. Tiesa pienācīgi informējusi procesa dalībniekus par tiesībām pieteikt noraidījumus, iesniegt iebildumus pret lietas izskatīšanu rakstveida procesā un tiesībām iesniegt viedokli par piemērojamā soda veidu un mēru un citiem ar spriedumu saistītajiem jautājumiem.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. pantu lieta izskatīta, neizdarot pierādījumu pārbaudi. Pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas apsūdzētajam izskaidrotas, apsūdzētais lūdzis neveikt pierādījumu pārbaudi (*lietas 61. lapa*).

Ievērojot šo apstākli, apelācijas instances tiesai nav pamata pārvērtēt pierādījumus lietā.

Pie soda noteikšanas pirmās instances tiesa ievērojusi Krimināllikuma 46.pantā paredzētos soda noteikšanas vispārīgos principus un Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi, vērtējot noziedzīgo nodarījumu raksturu, radīto kaitējumu un apsūdzētā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, kā arī ņēmusi vērā to, ka apsūdzētais izmantojis savas Krimināprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību.

Krimināllikuma 46.panta pirmā daļa paredz, ka sodu nosaka tādā apmērā, kādu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu paredz šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcija, ievērojot šā likuma vispārīgās daļas noteikumus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro daļu, nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī

vainīgā personību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētā /pers. A/ izdarītie noziedzīgie nodarījumi, kas paredzēti Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, ir klasificējami kā mazāk smagi noziegumi.

Par apsūdzētā personību pirmās instances tiesa noskaidrojusi, ka /pers. A/ ir vairākkārt sodīts, ar vidējo izglītību, nestrādā, neprecējies, kriminālprocesā paziņotās dzīvesvietas adrese – /adrese/, deklarētā dzīvesvieta /adrese A/.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešo daļu, nosakot soda mēru, ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu pirmās instances tiesa par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli abos noziedzīgajos nodarījumos pamatoti atzinusi vainas vaļsirdīgu atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu un 12.punktu pirmās instances tiesa pa apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli katrā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina noziedzīga nodarījuma recidīvu un tie izdarīti alkohola ietekmē.

Pirmās instances tiesa secināja, ka, nosakot sodu apsūdzētajam /pers. A/, tiesa ņem vērā izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, apsūdzētā personu raksturojošos datus.

Tiesa kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas konstatētajam, ka soda mērķa sasniegšanai, kas ir ne tikai vainīgo personu sodīt par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, bet arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, kā arī lai aizsargātu sabiedrības drošību un šajā lietā panāktu krimināltiesisko taisnīgumu, /pers. A/ ir sodāms ar reālu brīvības atņemšanu.

Pirmās instances tiesas pamatoti atzina, ka apsūdzētais vērtējams kā persona, kurai ir grūtības likumpaklausības principu ievērošanā. /pers. A/, būdams agrāk sodīts, nepieciešamos secinājumus nav izdarījis, nav resocializējies un turpina izdarīt likumpārkāpumus, jaunus noziedzīgus nodarījumus ir izdarījis divpadsmitajā dienā pēc atbrīvošanas no ieslodzījuma vietas pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas. /pers. A/ iepriekš piemērotais soda veids – sabiedriskais darbs, kas nebija izciests noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas brīdī, nav spējis atturēt viņu no jaunu noziedzīgu nodarījuma izdarīšanas.

Tādējādi pirmās instances izraudzītais soda veids – īslaicīga brīvības atņemšana, uzskatāms par pareizu un pamatotu.

[6] Ievērojot to, ka tiesā saņemts paziņojums no cietušās SIA "/nosaukums/" (*lietas 128. lapa*), ka apsūdzētais atlīdzinājis nodarīto kaitējumu, ko apliecina maksājuma uzdevums, apelācijas instances tiesa /pers. A/ konstatē Krimināllikuma 47. panta pirmās daļas 3. punktā paredzēto atbildību mīkstinošo apstākli – vainīgais labprātīgi atlīdzinājis cietušajam ar noziedzīgu nodarījumu radīto kaitējumu.

Apelācijas instances tiesā no jauna konstatētais atbildību mīkstinošais apstāklis rada pamatu /pers. A/ piespriestā soda mīkstināšanai par katru viņam izdarīto noziedzīgo nodarījumu.

No Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2016. gada 17. marta lēmuma lietā SKK-154/2016 izriet, ka atzīstot par apsūdzētā atbildību mīkstinošu tādu apstākli, kuru nebija konstatējusi pirmās instances tiesa un kuru pirmās instances tiesa, nosakot soda mēru, nebija ņēmusi vērā, apelācijas instances tiesai ir pamats soda mēra pārskatīšanai.

Tiesas kolēģija atzīst, ka apsūdzētais /pers. A/ par katru inkriminēto Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu sodāms ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz vienu mēnesi 20 dienām. Tiesas kolēģija, kā jau iepriekš spriedumā norādīts, pilnībā pievienoja pirmās instances izraudzītajam soda veidam un uzskata, ka Krimināllikuma 35. pantā izvirzītais soda mērķis nav sasniedzams ar alternatīviem soda veidiem.

Galīgais sods pēc noziedzīgu nodarījumu kopības apsūdzētajam /pers. A/ nosakāms daļēji saskaitot piespiestos sodus – īslaicīga brīvības atņemšana uz diviem mēnešiem. Tiesas kolēģija atzīst, ka daļēja piespriesto sodu saskaitīšana atbilst Krimināllikuma 46. panta trešās un ceturtās daļas prasībām.

Tiesas kolēģija uzskata, ka galīgais sods pēc noziedzīgu nodarījumu kopības /pers. A/ nosakāms uz diviem mēnešiem īslaicīgas brīvības atņemšanas.

[7] Pārējā daļā Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 12. jūnija spriedums atstājams negrozīts.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3. punktu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

nosprieda

Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 12. jūnija spriedumu atcelt daļā par /pers. A/ piespriesto sodu pēc Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas (noziedzīgs nodarījums 2023. gada 10. maijā no plkst.17.12 līdz plkst.17.18), par /pers. A/ piespriesto sodu pēc Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas (noziedzīgs nodarījums 2023. gada 10. maijā plkst.17.36) un par galīgo sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un otro daļu.

/pers. A/ par Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu (noziedzīgs nodarījums 2023. gada 10. maijā no plkst.17.12 līdz plkst.17.18) sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi 20 (divdesmit) dienām.

/pers. A/ par Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu (noziedzīgs nodarījums 2023. gada 10. maijā plkst.17.36) sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi 20 (divdesmit) dienām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un otro daļu, daļēji saskaitot piespriestos sodus, galīgo sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības /pers. A/ noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem.

Pārējā daļā Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 12. jūnija spriedumu atstāt negrozītu.

Nolēmumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā Kriminālprocesa likuma 574. un 575.pantā paredzētajos gadījumos, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas apgabaltiesā.

Pilns nolēmums pieejams 2024. gada 21. oktobrī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Karīna Kazārova

Tiesnese Ligita Kuzmane

Tiesnesis Zigmunds Dundurs

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

Dokumenta oriģināls atrodas Tiesu informatīvajā sistēmā.